Algemene verkoop- en leveringsvoorwaarden voor de technologische industrie

gedeponeerd ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Den Haag
op 16 april 2010 onder nr. 29/2010.
uitgegeven door de Vereniging FME-CWM, Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer

© Vereniging FME-CWM / FME Advocaten

Art. I Algemeen

1. Wanneer deze voorwaarden deel uitmaken van aanbiedingen en overeenkomsten tot het verrichten van leveringen en/of diensten door de opdrachtnemer, zijn alle bepalingen van deze voorwaarden tussen partijen van kracht, voor zover daarvan niet door een uitdrukkelijke schriftelijke afspraak tussen partijen is afgeweken. Een verwijzing door de opdrachtgever naar eigen inkoop- of andere voorwaarden wordt door de opdrachtnemer uitdrukkelijk van the hand gewezen.

2. In deze voorwaarden wordt verstaan onder:
   - product: zaken, alsmede diensten, zoals onderhoud, advies en inspectie;
   - schriftelijk: door middel van een door beide partijen ondertekend document of door een brief, telefax of e-mailbericht of elke andere door de partijen overeengekomen technische wijze;
   - de opdrachtnemer: degene die in zijn aanbieding en/of opdrachtbevestiging naar deze voorwaarden verwijst;
   - de opdrachtgever: degene tot wie de aanbieding en/of opdrachtbevestiging is gericht;

   In deze voorwaarden wordt mede verstaan onder:
   - dienst: de aanneming van werk.

Art. II Aanbieding

1. Elke door de opdrachtnemer uitgebrachte aanbieding is vrijblijvend.

2. Elke aanbieding is gebaseerd op uitvoering van de overeenkomst door de opdrachtnemer onder normale omstandigheden en tijdens normale werkuren.

Art. III Overeenkomst

1. Indien de overeenkomst schriftelijk wordt aangegaan, komt deze tot stand op de dag van ondertekening van het contract door de opdrachtnemer of op de dag van verzending van de schriftelijke opdrachtbevestiging door de opdrachtnemer.

2. Als meerwerk wordt beschouwd al hetgeen door de opdrachtnemer in overleg, al dan niet schriftelijk vastgelegd, met de opdrachtgever tijdens de uitvoering van de overeenkomst boven de in het contract of de opdrachtbevestiging uitdrukkelijk vastgelegde hoeveelheden wordt geleverd en/of aangebracht dan wel boven de in het contract of de opdrachtbevestiging uitdrukkelijk vastgelegde werkzaamheden wordt gepresteerd.

3. Mondelinge toezeggingen door en afspraken met medewerkers van de opdrachtnemer binden de opdrachtnemer slechts voor zover zij door hem schriftelijk zijn bevestigd.

Art. IV Prijs

1. De door de opdrachtnemer opgegeven prijzen zijn exclusief omzetbelasting en overige op de verkoop en levering vallende overheidslasten en zijn gebaseerd op levering af-fabriek volgens Incoterms geldend op de datum van aanbieding, behoudens voor zover in deze voorwaarden anders is bepaald. Onder "fabriek" wordt verstaan het bedrijfsterrein van de opdrachtnemer.

2. Indien na de datum van totstandkoming van de overeenkomst één of meer van de kostprijsfactoren een verhoging ondergaan - ook al geschiedt dit als gevolg van voorzienbare omstandigheden - is de opdrachtnemer gerechtigd de overeengekomen prijs dienovereenkomstig te verhogen.

3. In de overeenkomst is de bevoegdheid van de opdrachtnemer begrepen om door hem verricht meerwerk afzonderlijk in rekening te brengen, zodra het daarvoor in rekening te brengen bedrag hem bekend is. Voor de berekening van meerwerk zijn de in lid 1 en lid 2 van dit artikel gegeven regels van overeenkomstige toepassing.

4. Kostenbegrotingen en plannen worden, tenzij anders is overeen-gekomen, niet afzonderlijk in rekening gebracht. Indien de opdrachtnemer bij eventuele nabestellingen nieuwe tekeningen, berekeningen, beschrijvingen, modellen of gereedschappen e.d. moet maken, worden daarvoor kosten in rekening gebracht.

5. De verpakking is niet in de prijs begrepen en wordt afzonderlijk in rekening gebracht. Verpakking wordt niet teruggenomen.

6. Kosten van in- en uitlading en van vervoer van door de opdrachtgever ter beschikking gestelde grondstoffen, halffabricaten, modellen, gereedschappen en andere zaken zijn niet in de prijs begrepen en worden afzonderlijk in rekening gebracht. Door de opdrachtnemer daarvoor betaalde kosten worden beschouwd als voorschot ten laste van de opdrachtgever.

7. Indien de opdrachtnemer heeft aangenomen het product te monteren/installeren, is de prijs berekend inclusief montage/installatie en bedrijfsvaardig opleveren van het product op de in aanbieding genoemde plaats en inclusief alle kosten, uitgezonderd kosten die volgens de voorafgaande leden niet in de prijs zijn begrepen of die in art. VII zijn vermeld. Gemaakte kosten wegens onwerkbaar weer zullen worden doorberekend.

Art. V Tekeningen, berekeningen, beschrijvingen, modellen, gereedschappen e.d.; intellectuele eigendom

1. In catalogussen, afbeeldingen, tekeningen, maat- en gewichtsopgaven e.d. vermelde gegevens zijn slechts bindend indien en voor zover deze uitdrukkelijk zijn opgenomen in een door partijen ondertekend contract of een door de opdrachtnemer ondertekende opdrachtbevestiging.

2. De door de opdrachtnemer uitgebrachte aanbieding, alsmede de door hem vervaardigde of verstrekte tekeningen, berekeningen, programmatuur, beschrijvingen, modellen, gereedschappen e.d. blijven zijn eigendom, ook indien daarvoor kosten in rekening zijn gebracht. De intellectuele eigendom op de informatie, die in een en ander ligt besloten of ten grondslag ligt aan de fabricage- en constructiemethoden, producten e.d., blijft exclusief voorbehouden aan de opdrachtnemer, ook indien daarvoor kosten in rekening zijn gebracht. De opdrachtgever staat er voor in dat bedoelde informatie, behalve voor de uitvoering van de overeenkomst, niet anders dan met schriftelijke toestemming van de opdrachtnemer wordt gekopieerd, aan derden getoond, bekend gemaakt of gebruikt.

Art. VI Levertijd

1. De levertijd gaat in op het laatste van de volgende tijdstippen:
   a. de dag van totstandkoming van de overeenkomst;
   b. de dag van ontvangst door de opdrachtnemer van de voor de uitvoering van de opdracht noodzakelijke documenten, gegevens, vergunningen e.d.;
   c. de dag van de vervulling van de voor het aanvangen van de werkzaamheden noodzakelijke formaliteiten;
   d. de dag van ontvangst door de opdrachtnemer van het bedrag dat volgens de overeenkomst vóór de aanvang van de werkzaamheden bij vooruitbetaling dient te worden voldaan.

   Indien een leveringsdatum respectievelijk -week is overeengekomen, wordt de levertijd gevormd door de periode tussen de datum van totstandkoming van de overeenkomst en de leveringsdatum respectievelijk het einde van de leveringsweek.

2. De levertijd is gebaseerd op de bij het sluiten van de overeenkomst geldende werkomstandigheden en op tijdige levering van de voor de uitvoering van het werk door de opdrachtnemer bestelde materialen. Indien buiten schuld van de opdrachtnemer vertraging ontstaat door wijziging van bedoelde werkomstandigheden of doordat voor de uitvoering van het werk tijdig bestelde materialen niet tijdig worden geleverd, wordt de levertijd voor zover nodig verlengd.

3. Het product geldt ten aanzien van de levertijd als geleverd wanneer het, indien keuring in het bedrijf van opdrachtnemer is overeengekomen, voor keuring en in de overige gevallen wanneer het voor verzending gereed is, een en ander nadat de opdrachtgever daarvan schriftelijk in kennis is gesteld en onverminderd de verplichting van de opdrachtnemer tot nakoming van zijn eventuele montage-/installatieverplichtingen.

4. Onverminderd het elders in deze voorwaarden voor verlenging van de levertijd bepaalde wordt de levertijd verlengd met de duur van the vertraging die aan de zijde van de opdrachtnemer ontstaat door het niet voldoen door de opdrachtgever aan enige uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting of van hem te vergen medewerking met betrekking tot de uitvoering van de overeenkomst.

5. Overschrijding van de levertijd geeft de opdrachtgever geen recht op gehele of gedeeltelijke ontbinding van the overeenkomst, tenzij deze overschrijding meer dan 16 weken bedraagt of volgens mededeling van de opdrachtnemer meer dan 16 weken zal bedragen. De opdrachtgever kan bij laatstbedoelde overschrijding of mededeling de overeenkomst door een schriftelijke mededeling aan de opdrachtnemer ontbinden en heeft dan, voor zover van toepassing, recht op restitutie van het voor het product reeds betaalde gedeelte van the prijs en op vergoeding van de door hem geleden schade, zulks tot een maximum van 15 procent van de voor het geleverde product overeengekomen prijs. Tenzij de opdrachtgever gebruik maakt van zijn bovengenoemde recht tot ontbinding, geeft overschrijding van de levertijd - door welke oorzaak ook - de opdrachtgever geen recht tot het zonder rechterlijke machtiging verrichten of doen verrichten van werkzaamheden ter uitvoering van de overeenkomst.

Art. VII Montage/installatie

1. Indien door partijen is overeengekomen dat de opdrachtnemer de montage/installatie van het te leveren product zal verzorgen, is de opdrachtgever jegens de opdrachtnemer verantwoordelijk voor de juiste en tijdige uitvoering van alle inrichtingen, voorzieningen en/of voorwaarden, die noodzakelijk zijn voor de opstelling van het te monteren/installeren product en/of de juiste werking van het product in gemonteerde/geïnstalleerde staat. Dit geldt niet indien en voor zover die uitvoering door of in opdracht van de opdrachtnemer wordt verricht volgens door of in opdracht van laatstgenoemde vervaardigde of verstrekte tekeningen en/of gegevens.

2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 zorgt de opdrachtgever, indien door partijen is overeengekomen dat de opdrachtnemer de montage/installatie van het te leveren product zal verzorgen, er in ieder geval voor eigen rekening en risico voor dat:
   a. de medewerkers van de opdrachtnemer, zodra zij op de plaats van montage/installatie zijn aangekomen, hun werkzaamheden kunnen aanvangen en blijven verrichten gedurende de normale werkuren en bovendien, indien de opdrachtnemer dit noodzakelijk acht, buiten de normale werkuren, mits hij dit tijdig aan de opdrachtgever heeft medegedeeld;
   b. geschikte behuizing en alle krachtens overheidsregelingen, de overeenkomst en het gebruik vereiste voorzieningen voor de medewerkers van de opdrachtnemer aanwezig zijn;
   c. de toegangswegen tot de plaats van opstelling geschikt zijn voor het benodigde transport;
   d. de aangewezen plaats van opstelling geschikt is voor opslag en montage/installatie;
   e. de nodige afsluitbare opslagplaatsen voor materiaal, gereedschap en andere zaken aanwezig zijn;
   f. de nodige en gebruikelijke hulppersonen, hulpwerktuigen, hulp- en bedrijfsmaterialen (brandstoffen, oliën en vetten, poets- en ander klein materiaal, gas, water, elektriciteit, stoom, perslucht, verwarming, verlichting e.d. daaronder begrepen) en de voor het bedrijf van de opdrachtgever normale meet- en testapparatuur tijdig en kosteloos op de juiste plaats ter beschikking van de opdrachtnemer staan;
   g. alle noodzakelijke veiligheids- en voorzorgsmaatregelen zijn genomen en worden gehandhaafd en dat alle maatregelen zijn genomen en worden gehandhaafd om in het kader van de montage/installatie aan de toepasselijke overheidsvoorschriften te voldoen;
   h. bij aanvang van en tijdens de montage/installatie de toegezonden producten op de juiste plaats aanwezig zijn.

3. Schade en kosten, die ontstaan doordat aan de in dit artikel gestelde voorwaarden niet of niet tijdig is voldaan, zijn voor rekening van de opdrachtgever.

4. Met betrekking tot de montage-/installatietijd is artikel VI van overeenkomstige toepassing.

Art. VIII Keuring en overnametests

1. De opdrachtgever zal het product keuren binnen uiterlijk 14 dagen na de levering als bedoeld in artikel VI lid 3 respectievelijk - indien montage/installatie is overeengekomen - binnen uiterlijk 14 dagen na de montage/installatie. Indien deze termijn zonder schriftelijke en gespecificeerde melding van gegronde klachten is verstreken wordt het product geacht te zijn geaccepteerd.

2. Indien overnametests zijn overeengekomen zal de opdrachtgever na de levering als bedoeld in artikel VI lid 3 of, indien montage/installatie is overeengekomen, na de montage/installatie de opdrachtnemer in de gelegenheid stellen de nodige voorbereidende tests uit te voeren en die verbeteringen en veranderingen aan te brengen, die de opdrachtnemer nodig acht. De overnametests zullen onverwijld na het verzoek van de opdrachtnemer daartoe in aanwezigheid van de opdrachtgever worden uitgevoerd. Indien de overnametests zonder gespecificeerde en gegronde klacht zijn uitgevoerd, alsmede indien de opdrachtgever niet aan zijn voornoemde verplichtingen voldoet wordt het product geacht te zijn geaccepteerd.

3. De opdrachtgever stelt voor de overnametests en daarmee verband houdende tests de benodigde faciliteiten, waaronder die als bedoeld in art. VII lid 2 sub f., en representatieve monsters van eventuele te be- of verwerken materialen in voldoende mate, tijdig en kosteloos op de juiste plaats ter beschikking van de opdrachtnemer, opdat de door partijen voorziene gebruiksomstandigheden voor het product zo veel mogelijk kunnen worden nagebootst. Indien de opdrachtgever hieraan niet voldoet is lid 2 laatste zin van toepassing.

4. In geval van geringe tekortkomingen, met name die welke het voorziene gebruik van het product niet of nauwelijks beïnvloeden, zal het product ongeacht deze tekortkomingen worden geacht te zijn geaccepteerd. De opdrachtnemer zal de tekortkomingen alsnog zo spoedig mogelijk verhelpen.

5. Onverminderd de garantieverplichtingen van de opdrachtnemer zal de acceptatie volgens de voorgaande leden elke vordering van de opdrachtgever terzake van een tekortkoming in de prestatie van de opdrachtnemer uitsluiten.

Art. IX Risico- en eigendomsovergang

1. Dadelijk nadat het product als geleverd geldt in de zin van art. VI lid 3 draagt de opdrachtgever het risico voor alle directe en indirecte schade, die aan of door dit product mocht ontstaan, behalve voor zover de schade aan opzet of bewuste roekeloosheid van de tot de bedrijfsleiding behorende medewerkers van de opdrachtnemer is te wijten. Indien de opdrachtgever na ingebrekestelling in verzuim blijft met de afname van het product is de opdrachtnemer gerechtigd de daaruit voortvloeiende kosten aan de opdrachtgever in rekening te brengen.

2. Onverminderd het in het vorige lid en het in art. VI lid 3 gestelde, gaat de eigendom van het product eerst op de opdrachtgever over wanneer al het door de opdrachtgever aan de opdrachtnemer voor leveringen of werkzaamheden verschuldigde, met inbegrip van rente en kosten, volledig aan de opdrachtnemer is voldaan.

3. De opdrachtnemer zal in voorkomend geval gerechtigd zijn tot ongehinderde toegang tot het product. De opdrachtgever zal aan de opdrachtnemer alle medewerking verlenen teneinde de opdrachtnemer in de gelegenheid te stellen het in lid 2 opgenomen eigendomsvoorbehoud uit te oefenen door terugneming van het product, met inbegrip van de daartoe eventueel benodigde demontage.

Art. X Betaling

1. Indien niet anders is overeengekomen, zal de betaling van de overeengekomen prijs geschieden in 2 termijnen:

   1/3 (eénderde) uiterlijk binnen 7 dagen na de totstandkoming van de overeenkomst;
   2/3 (tweederde) uiterlijk binnen 14 dagen na levering volgens art. VI lid 3.

2. Betaling van meerwerk geschiedt zodra dit aan de opdrachtgever in rekening is gebracht.

3. Alle betalingen dienen zonder enige aftrek of verrekening te geschieden op de door de opdrachtnemer te bepalen wijze.

4. Indien de opdrachtgever niet binnen de overeengekomen termijnen betaalt, wordt hij geacht van rechtswege in verzuim te zijn en heeft de opdrachtnemer zonder enige ingebrekestelling het recht hem vanaf de vervaldag rente in rekening te brengen naar een percentage van 3 punten boven de in Nederland geldende wettelijke rente, zoals in art. 6:119a en art. 6:120 lid 2 Burgerlijk Wetboek bedoeld, en tevens alle op de inning van zijn vordering vallende gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten.

Art. XI Garantie

1. Onverminderd de hierna gestelde beperkingen staat de opdrachtnemer in zowel voor de deugdelijkheid van het door hem geleverde product (niet zijnde een dienst) als voor de kwaliteit van het daarvoor gebruikte en/of geleverde materiaal, voor zover het betreft bij keuring respectievelijk overnametests niet-waarneembare gebreken aan het geleverde product, waarvan de opdrachtgever bewijst dat zij binnen 6 maanden na de levering volgens artikel VI lid 3 zijn opgetreden uitsluitend of overwegend als direct gevolg van een onjuistheid in de door de opdrachtnemer toegepaste constructie dan wel als gevolg van gebrekkige afwerking of gebruik van slecht materiaal.

2. Lid 1 is van overeenkomstige toepassing op bij een keuring respectievelijk overnametests niet-waarneembare gebreken die hun oorzaak uitsluitend of overwegend vinden in ondeugdelijke montage/installatie door de opdrachtnemer. Indien montage/installatie van het product door de opdrachtnemer plaatsvindt gaat de in lid 1 bedoelde garantietermijn van 6 maanden in op de dag dat de montage/installatie door de opdrachtnemer is voltooid, met dien verstande dat in dat geval de garantietermijn in ieder geval eindigt indien 12 maanden na levering volgens artikel VI lid 3 zijn verstreken.

3. Onder de in lid 1 en lid 2 bedoelde garantie vallende gebreken zullen door de opdrachtnemer worden weggenomen door reparatie of vervanging van het gebrekkige onderdeel, al dan niet in het bedrijf van de opdrachtnemer, of door toezending van een onderdeel ter vervanging, een en ander steeds ter keuze van de opdrachtnemer. Alle kosten, die uitgaan boven de enkele verplichting als in de vorige zin omschreven, zoals maar niet beperkt tot transportkosten en reis- en verblijfskosten, alsmede kosten van demontage en montage/installatie, zijn voor rekening van de opdrachtgever. Voor gerepareerde respectievelijk vervangende onderdelen geldt een nieuwe garantietermijn van 6 maanden, met dien verstande dat elke garantie vervalt zodra 12 maanden na de levering van het product volgens artikel VI lid 3 zijn verstreken of, bij toepasselijkheid van lid 2, zodra 18 maanden na laatstgenoemde levering zijn verstreken.

4. Voor de door de opdrachtnemer buiten garantie uitgevoerde reparatie-, revisie- en onderhoudswerkzaamheden en soortgelijke diensten wordt, tenzij anders is overeengekomen, alleen garantie gegeven op de deugdelijkheid van de uitvoering van de opgedragen werkzaamheden, zulks voor een periode van 6 maanden. Deze garantie behelst de enkele verplichting van de opdrachtnemer om in geval van ondeugdelijkheid de desbetreffende werkzaamheden, voor zover ondeugdelijk, opnieuw te verrichten. De tweede volzin van lid 3 is van overeenkomstige toepassing. In dat geval geldt een nieuwe garantietermijn van 6 maanden, met dien verstande dat elke garantie vervalt zodra 12 maanden na de oorspronkelijke werkzaamheden zijn verstreken.

5. Voor door de opdrachtnemer uitgevoerde inspecties, advisering en soortgelijke diensten wordt geen garantie gegeven.

6. Buiten de garantie vallen in ieder geval gebreken, die optreden in dan wel geheel of gedeeltelijk het gevolg zijn van:
   a. de niet-inachtneming van bedienings- en onderhoudsvoorschriften dan wel anderdan het voorziene normale gebruik;
   b. normale slijtage;
   c. montage/installatie of reparatie door de opdrachtgever of door derden;
   d. de toepassing van enig overheidsvoorschrift inzake de aard of kwaliteit van de toegepaste materialen;
   e. in overleg met de opdrachtgever aangewende gebruikte materialen respectievelijk zaken;
   f. materialen of zaken, die door de opdrachtgever aan de opdrachtnemer ter bewerking zijn verstrekt;
   g. materialen, zaken, werkwijzen en constructies, voor zover op uitdrukkelijke instructie van de opdrachtgever toegepast, alsmede van door of namens de opdrachtgever aangeleverde materialen en zaken;
   h. door de opdrachtnemer van derden betrokken onderdelen, voor zover de derde geen garantie aan de opdrachtnemer heeft verstrekt of de door de derde verstrekte garantie is verstreken.

7. Indien de opdrachtgever niet, niet behoorlijk of niet tijdig voldoet aan enige verplichting, die voor hem uit de met de opdrachtnemer gesloten overeenkomst of uit een daarmee samenhangende overeenkomst voortvloeit, is de opdrachtnemer met betrekking tot geen van deze overeenkomsten tot enige garantie - hoe ook genaamd - gehouden. Indien de opdrachtgever zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de opdrachtnemer tot demontage, reparatie of andere werkzaamheden terzake van het product overgaat of doet overgaan, vervalt elke aanspraak uit hoofde van garantie.

8. Reclamering terzake van gebreken dient zo spoedig mogelijk na de ontdekking daarvan doch uiterlijk binnen 14 dagen na het verstrijken van de garantietermijn in schriftelijke vorm te geschieden, bij overschrijding van welke termijnen elke aanspraak tegen de opdrachtnemer voor die gebreken vervalt. Rechtsvorderingen dienen binnen 1 jaar na de tijdige reclame op straffe van verval aanhangig te worden gemaakt.

9. Indien de opdrachtnemer ter voldoening aan zijn garantieverplichtingen onderdelen/producten vervangt, worden de vervangen onderdelen/producten eigendom van de opdrachtnemer.

10. Het beweerdelijk niet-nakomen door de opdrachtnemer van zijn garantieverplichtingen ontslaat de opdrachtgever niet van de verplichtingen, die voor hem voortvloeien uit enige met de opdrachtnemer gesloten overeenkomst.

Artikel XII Aansprakelijkheid

1. De aansprakelijkheid van de opdrachtnemer is beperkt tot nakoming van de in artikel XI van deze voorwaarden omschreven garantieverplichtingen. Indien de opdrachtnemer niet binnen een redelijke termijn zijn verplichtingen voortvloeiend uit art. XI is nagekomen, kan de opdrachtgever in een schriftelijke mededeling een laatste, passende termijn stellen voor de nakoming door de opdrachtnemer van deze verplichtingen. Indien de opdrachtnemer niet binnen deze laatste termijn zijn verplichtingen nakomt, kan de opdrachtgever, voor rekening en risico van de opdrachtnemer, de noodzakelijke herstelwerkzaamheden zelf uitvoeren of door een derde laten uitvoeren. Indien herstelwerkzaamheden aldus met succes door de opdrachtgever of door een derde worden uitgevoerd, is de opdrachtnemer door vergoeding van de door de opdrachtgever gemaakte redelijke kosten ontslagen van alle aansprakelijkheid voor het desbetreffende gebrek, met dien verstande dat deze kosten ten hoogste 15 procent van de voor het geleverde product overeengekomen prijs zullen bedragen.

2. Indien de herstelwerkzaamheden volgens lid 1 niet met succes worden uitgevoerd,
   a) heeft de opdrachtgever recht op een korting op de voor het geleverde product overeengekomen prijs in evenredigheid met de waardevermindering van het product, met dien verstande dat deze korting ten hoogste 15 procent van de voor het geleverde product overeengekomen prijs kan bedragen, of
   b) kan de opdrachtgever, indien het gebrek zo ernstig is dat het de opdrachtgever in belangrijke mate het voordeel van het contract ontneemt, door een schriftelijke mededeling aan de opdrachtnemer de overeenkomst ontbinden. De opdrachtgever heeft dan recht op restitutie van de voor het geleverde product betaalde prijs en op een vergoeding van de door hem geleden schade, zulks tot een maximum van 15 procent van de voor het geleverde product overeengekomen prijs.

3. Tenzij sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van de tot de bedrijfsleiding behorende medewerkers van de opdrachtnemer en behoudens het bepaalde in art. VI lid 5 en in lid 1 en lid 2 van dit artikel is alle aansprakelijkheid van de opdrachtnemer voor gebreken in het geleverde product en in verband met de levering, zoals voor schade door overschrijding van de levertijd en door niet-levering, voor schade als gevolg van aansprakelijkheid jegens derden, voor bedrijfsschade, gevolgschade en indirecte schade en voor schade als gevolg van enig onrechtmatig handelen of nalaten van (medewerkers van de) opdrachtnemer, uitgesloten.

4. De opdrachtnemer is daarom ook niet aansprakelijk voor:
   - schending van octrooien, licenties of andere rechten van derden;
   - beschadiging of verlies, door welke oorzaak ook, van door de opdrachtgever ter beschikking gestelde grondstoffen, halffabricaten, modellen, gereedschappen en andere zaken.

5. Indien de opdrachtnemer, zonder de montage/installatie in opdracht te hebben, wel bij de montage/installatie hulp en bijstand - van welke aard ook - verleent, geschiedt dit voor risico van de opdrachtgever.

6. De opdrachtgever is gehouden de opdrachtnemer te vrijwaren respectievelijk schadeloos te stellen terzake van alle aanspraken van derden tot vergoeding van schade.

Art. XIII Overmacht

Onder "overmacht" wordt in deze algemene voorwaarden verstaan elke van de wil van de opdrachtnemer onafhankelijke omstandigheid - ook al was deze ten tijde van het tot stand komen van de overeenkomst reeds te voorzien -, die nakoming van de overeenkomst blijvend of tijdelijk verhindert, alsmede, voor zover daaronder niet reeds begrepen, oorlog, oorlogsgevaar, terrorisme, burgeroorlog, oproer, werkstaking, werkliedenuitsluiting, transportmoeilijkheden, brand en andere emstige storingen in het bedrijf van de opdrachtnemer of diens leveranciers.

Art. XIV Opschorting en ontbinding

1. In geval van verhindering tot uitvoering van de overeenkomst door overmacht is de opdrachtnemer gerechtigd om zonder rechterlijke tussenkomst hetzij de uitvoering van de overeenkomst voor ten hoogste 6 maanden op te schorten hetzij de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden, zonder dat hij tot enige schadevergoeding gehouden zal zijn.
   Gedurende de opschorting is de opdrachtnemer bevoegd en aan het einde daarvan is hij verplicht te kiezen voor uitvoering, indien mogelijk, dan wel voor gehele of gedeeltelijke ontbinding van de overeenkomst.

2. Zowel in geval van opschorting als van ontbinding krachtens lid 1 is de opdrachtnemer gerechtigd terstond betaling te verlangen van de ter uitvoering van de overeenkomst door hem ingekochte, gereserveerde, in bewerking genomen en gefabriceerde grondstoffen, materialen, onderdelen en andere zaken, zulks voor de waarde die daaraan in redelijkheid moet worden toegekend. In geval van ontbinding krachtens lid 1 is de opdrachtgever gehouden om na betaling van het krachtens de vorige volzin verschuldigde bedrag de daarin begrepen zaken tot zich te nemen, bij gebreke waarvan de opdrachtnemer bevoegd is deze zaken voor rekening en risico van de opdrachtgever te doen opslaan dan wel voor diens rekening te verkopen of te vernietigen.

3. Indien goede grond bestaat voor de vrees dat de opdrachtgever niet in staat of bereid is of zal zijn om aan zijn contractuele verplichtingen jegens de opdrachtnemer te voldoen, alsmede in geval van faillissement, surseance van betaling, stillegging, liquidatie of gehele of gedeeltelijke overdracht van het bedrijf van de opdrachtgever, is de opdrachtnemer gerechtigd passende zekerheid terzake van alle (al dan niet opeisbare) contractuele verplichtingen van de opdrachtgever te verlangen en in afwachting van zodanige zekerheid de uitvoering van de overeenkomst op te schorten. Bij gebreke van zekerheidsstelling binnen een redelijke, door de opdrachtnemer gestelde termijn is de opdrachtnemer gerechtigd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden. De opdrachtnemer heeft deze bevoegdheden naast zijn overige rechten op grond van de wet, de overeenkomst en deze voorwaarden.

4. Indien de opdrachtgever niet, niet tijdig of niet behoorlijk voldoet aan enige verplichting, die voor hem uit de met de opdrachtnemer gesloten overeenkomst of uit een daarmee samenhangende overeenkomst voortvloeit, is de opdrachtnemer evenzeer gerechtigd de uitvoering van de overeenkomst op te schorten en/of de overeenkomst te ontbinden.

5. In geval van opschorting op grond van lid 3 of lid 4, is de opdrachtnemer bevoegd om de ter uitvoering van de overeenkomst door hem ingekochte, gereserveerde, in bewerking genomen en gefabriceerde grondstoffen, materialen, onderdelen en andere zaken voor rekening en risico van de opdrachtgever te doen opslaan. In geval van ontbinding op grond van lid 3 of lid 4 is de vorige volzin van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de opdrachtnemer in plaats van voor opslag ook kan kiezen voor verkoop of vernietiging voor rekening van de opdrachtgever. Bij opschorting of ontbinding op grond van lid 3 of lid 4 heeft de opdrachtnemer recht op volledige schadevergoeding, maar is hij zelf niet tot enige schadevergoeding gehouden.

Art. XV Geschillen

Alle geschillen die mochten ontstaan naar aanleiding van een overeenkomst, waarop deze voorwaarden geheel of gedeeltelijk van toepassing zijn of naar aanleiding van nadere overeenkomsten die daaruit voortvloeien, zullen worden beslecht door de bevoegde Nederlandse rechter. Indien de wet niet voorziet in bevoegdheid van een Nederlandse rechter, zal de rechtbank van het arrondissement van de opdrachtnemer bevoegd zijn.

Art. XVI Toepasselijk recht

Op alle overeenkomsten, waarop deze voorwaarden geheel of gedeeltelijk van toepassing zijn, is toepasselijk het Nederlands recht, geldend voor het Koninkrijk in Europa. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag is uitgesloten.